

men til Gengæld er netop dette Øjeblik, da almene økonomiske og finansielle Problemer i en hidtil ukendt Udstrækning er under Debat i alle Samfundsklasser, særlig gunstigt til at tilvejebringe Befolkningen Forstaaelsen af, at en systematisk, upartisk, økonomisk Forskning er nødvendig, og at dens vigtigste Resultater bør spredes ud i vide Kredse. At der hidtil er forsømt meget, bør ikke føre til, at man lader den eksisterende uheldige Situation blive ved med at bestaa.

BOGANMELDELSER.

ALFRED MARSHALL: *Money, credit and commerce*. 369 Sider. Macmillan & Co., London 1923. Pris 10 sh. 6 d.

Søndag den 13. Juli 1924 døde Prof. Marshall i en Alder af 82 Aar. Som det med Rette siges i den Adresse, Royal Economic Society overrakte ham paa hans 80 Aars Fødselsdag, førte han engelsk Økonomi videre fra Adam Smith, Ricardo og Stuart Mill, og han var som disse en Foregangsmand mellem alle Landes Økonomer. Selv siger han i sit Svar paa denne Adresse: „Hvis jeg har hjulpet en og anden ung Videnskabsmand til at komme i Gang med den kommende Tids økonomiske Problemer, saa er det langt vigtigere end noget, jeg selv har været i Stand til at gøre, og i det Haab, at jeg har gjort lidt i den Retning, kan jeg drage min Vej i Fred“. Denne Følelse af at være et Led i Slægten, Formidleren mellem Fortid og Fremtid, var et fremtrædende Træk hos Marshall. Det hænger vel sammen med det bedste i engelsk Konservatisme, med den dybt menneskelige Forstaaelse og Følelse hos Marshall selv og med den Indsigt, der lader Menneskene vise sig i langsom Udvikling, uden store Forskelligheder fra Slægt til Slægt og med de dybest liggende Egenskaber kun lidet ændrede. *Natura non facit saltum*, som der staar paa Titelbladet til „Principles“.

Denne Humanisering af Økonomien er eet fremtrædende Træk i Marshalls Forfatterskab. Den unge Student, der for første Gang giver sig i Lag med „Principles“, føler denne Undertone af medmenneskelig Forstaaelse som en Oplevelse, der ikke siden gaar ham af Minde, fordi den ikke har nogen

men til Gengæld er netop dette Øjeblik, da almene økonomiske og finansielle Problemer i en hidtil ukendt Udstrækning er under Debat i alle Samfundsklasser, særlig gunstigt til at tilvejebringe Befolkningen Forstaaelsen af, at en systematisk, upartisk, økonomisk Forskning er nødvendig, og at dens vigtigste Resultater bør spredes ud i vide Kredse. At der hidtil er forsømt meget, bør ikke føre til, at man lader den eksisterende uheldige Situation blive ved med at bestaa.

BOGANMELDELSER.

ALFRED MARSHALL: *Money, credit and commerce*. 369 Sider. Macmillan & Co., London 1923. Pris 10 sh. 6 d.

Søndag den 13. Juli 1924 døde Prof. Marshall i en Alder af 82 Aar. Som det med Rette siges i den Adresse, Royal Economic Society overrakte ham paa hans 80 Aars Fødselsdag, førte han engelsk Økonomi videre fra Adam Smith, Ricardo og Stuart Mill, og han var som disse en Foregangsmand mellem alle Landes Økonomer. Selv siger han i sit Svar paa denne Adresse: „Hvis jeg har hjulpet en og anden ung Videnskabsmand til at komme i Gang med den kommende Tids økonomiske Problemer, saa er det langt vigtigere end noget, jeg selv har været i Stand til at gøre, og i det Haab, at jeg har gjort lidt i den Retning, kan jeg drage min Vej i Fred“. Denne Følelse af at være et Led i Slægten, Formidleren mellem Fortid og Fremtid, var et fremtrædende Træk hos Marshall. Det hænger vel sammen med det bedste i engelsk Konservatisme, med den dybt menneskelige Forstaaelse og Følelse hos Marshall selv og med den Indsigt, der lader Menneskene vise sig i langsom Udvikling, uden store Forskelligheder fra Slægt til Slægt og med de dybest liggende Egenskaber kun lidet ændrede. *Natura non facit saltum*, som der staar paa Titelbladet til „Principles“.

Denne Humanisering af Økonomien er eet fremtrædende Træk i Marshalls Forfatterskab. Den unge Student, der for første Gang giver sig i Lag med „Principles“, føler denne Undertone af medmenneskelig Forstaaelse som en Oplevelse, der ikke siden gaar ham af Minde, fordi den ikke har nogen

Tendens, men alene lægger ham paa Sinde, at Økonomien er Videnskaben om Menneskenes Virke for at dække deres materielle Behov, og at denne Behovstilfredsstillelse er den første Betingelse for en menneskelig Tilværelse. Det er ogsaa i en saadan Betragtning, den foreliggende Bog munder ud.

Et andet fremtrædende Træk hos Marshall er hans Realitetssans, der støttet af hans store historiske Viden har givet hans Analyser en Styrke og en praktisk Værdi, der næppe er naaet af nogen anden Økonom. Ihvorvel „Money, credit and commerce“ er en gammel Mands Værk — og man synes at mærke det, mest ved Modsætningen mellem de Dele, der er nye og de, der er Optræk af Bidrag til Komitébetænkninger o. a. Udredninger fra for Aar tilbage — saa er dog f. Eks. den Analyse, han her foretager af den internationale Handel, saa skarp og saa indtrængende, at den giver en ypperlig Forestilling om, hvad han formaar, naar han er bedst. Denne indgaaende Undersøgelse af den internationale Omsætnings Betingelser og økonomiske Værdi, af Toldbeskyttelse og Frihandel er Bogens Tyngdepunkt. I en Tid, hvor disse Spørgsmaal atter er brændende som maaske ingensinde før, vilde det være til megen Nytte, om de, der fører Ordet i den offentlige Forhandling, vilde øse af denne bredt rindende, klare Strøm af Indsigt og Redegørelse. Men ogsaa Afsnittene om Penge og Kredit er vel værd at læse, om end de ikke forekommer mig at være paa Højde med Handelsbalance-Afsnittet.

Imidlertid, nu er den internationale Nationaløkonomis grand old master draget sin Vej, og Anerkendelse og Tak har lyst Fred over ham. Trods hans kvantitativt ringe Produktion har hans Indflydelse paa Nationaløkonomien været umaalelig. Ved sin Skarpsindighed, sin utrættelige Indtrængen i Problemerne, sin Videns Omfang har han ført Økonomiens Standarder et langt Stykke frem, og nye Mænd staar — ikke mindst Marshall's nærmeste Elever i engelsk Økonomi — rede til med fuld Honnør at overtage og føre Bannermærkerne videre, saaledes som han ønskede det.

E. C.

K. RIIS-HANSEN: *Samfundsøkonomien i Grundtræk*. 3die Udgave. 384 Sider. G. E. C. Gads Forlag, Kjøbenhavn 1924. Pris 8 Kr. 50 Øre.

En særlig Interesse knytter sig til denne nye Udgave af Forf.s meget anvendte og med Rette ansete Lærebog i Samfundsøkonomi, idet navnlig Afsnittene om Penge og Priser er udvidede ret betydeligt for at give Plads til en Udredning af